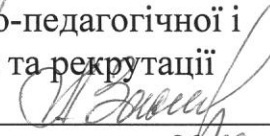

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра образотворчого мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації
проф. Гаврилюк С. В.
19 жовтня 2016р.

КОПЮВАННЯ ЗІ ЗРАЗКІВ

РОБОЧА ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

підготовки бакалавра

напряму 6.020205-Образотворче мистецтво

Луцьк – 2016

Робоча програма навчальної дисципліни «Копіювання зі зразків» для студентів галузі знань 02 – культура і мистецтво, спеціальності 023 – образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, освітньої програми – «Образотворче мистецтво декоративне мистецтво, реставрація».

«_____» _____, 2016 р. - _____ с.

Розробник: Прокопович Тетяна Анатоліївна, асистент кафедри образотворчого мистецтва, кандидат психологічних наук.

Рецензент: Лесик Олександр Володимирович, доктор архітектури, професор кафедри образотворчого мистецтва.

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри Образотворчого мистецтва

Протокол № _____ від " _____ " _____ 2016 р.

Завідувач кафедри: _____ (Лесик О.В.)
(підпис)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалено науково-методичною комісією факультету мистецтв

Протокол № _____ від " _____ " _____ 2016 р.

Голова науково-методичної комісії факультету _____ (Шиманський П.Й.)
(підпис)

Програма навчальної дисципліни схвалено науково-методичною радою університету

протокол № _____ від " _____ " _____ 2016 р.

Вступ

Програма навчальної дисципліни «Копіювання зі зразків» для студентів галузі знань 02 – культура і мистецтво, спеціальності 023 – образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, освітньої програми – «Образотворче мистецтво декоративне мистецтво, реставрація», спеціалізації «Художній розпис культових споруд».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є копіювання творів живопису та іконографії.

Міждисциплінарні зв'язки: «Живопис», «Рисунок», «Пластична анатомія», «Перспектива», «Техніки та матеріали станкового живопису», «Кольорознавство», «Основи реставрації», «Основи іконографії», «Монументальний живопис», «Перспектива»,

Програма навчальної дисципліни складається з таких **восьми змістовних модулів:**

1. Змістовий модуль (ЗМ) 1 - Копіювання творів станкової графіки.
2. Змістовий модуль (ЗМ) 2 – Копіювання творів станкового живопису.
3. Змістовий модуль (ЗМ) 3 - Копіювання творів монументального мистецтва виконаних в різних техніках (сграффіто).
4. Змістовий модуль (ЗМ) 4 - Копіювання творів монументального мистецтва виконаних в різних техніках (фреска та розпис).
5. Змістовий модуль (ЗМ) 5 - Копіювання творів монументального мистецтва виконаних в різних техніках (мозаїка).
6. Змістовий модуль (ЗМ) 6 - Копіювання творів сакрального мистецтва іконопису (іконографічні типи зображення Ісуса Христа).
7. Змістовий модуль (ЗМ) 7 - Копіювання творів сакрального мистецтва іконопису (іконографічні типи зображення Богоматері).
8. Змістовий модуль (ЗМ) 8 - Копіювання творів сакрального мистецтва іконопису (іконографічні типи зображення сцен зі Святого Писання).

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

- 1.1. Метою викладання вибіркової навчальної дисципліни «Копіювання зі зразків» є формування професійної компетентності художника-живописця шляхом оволодіння професійними знаннями, вміннями та навичками копіювання творів мистецтва.
- 1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Копіювання зі зразків» є естетичне виховання, та розвиток необхідної художньої культури, яка лежить в основі професійних якостей.
- 1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:
основні матеріали і техніки виконання , засоби художньої виразності в станковій графіці та живописі, монументальному та сакральному мистецтві, основи перспективи, основні закони побудови композиції, основи психології художньої творчості.

вміти:
володіти різними техніками і технологіями, практичними навичками проведення підготовчий робіт, застосовувати на практиці отримані теоретичні знання при копіювання творів мистецтва, володіти методом творчого процесу копіювання та володінням пошукових ескізів.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 288 годин / 8 кредитів ECTS

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.

Програма навчальної дисципліни складається з **восьми змістовних модулів:**

8. Змістовий модуль (ЗМ) 1 - Копіювання творів станкової графіки.

Тема 1. Копіювання творів станкової графіки (натюрморт, пейзаж, портрет)

Копіювання – як спосіб ефективного навчання. Поняття: повторення, репліка, власна копія, зменшена копія, факсимільна копія. Поетапність роботи копії графічного твору. Виразальні засоби графіки.

9. Змістовий модуль (ЗМ) 2 – Копіювання творів станкового живопису.

Тема 1. Копіювання творів станкового живопису(натюрморт, пейзаж, портрет).

«Трьохшаровий» метод живопису, як основа для вивчення техніки живопису. Вивчення послідовності створення творів станкового живопису, від підготовки ґрунтової основи, виконання картону і до відтворення всіх технічних прийомів використаних при створенні твору автором. Виконання різних типів копій («музейні» копії, копії-репродукції та ін.)

10. Змістовий модуль (ЗМ) 3 - Копіювання творів монументального мистецтва виконаних в різних техніках (сграфіто).

Тема 1. Копіювання творів монументального мистецтва виконаних в різних техніках (сграфіто).

Практичне освоєння технік монументального живопису і вивчення технологій використання різних матеріалів шляхом копіювання класичних зразків. Сграфіто, техніка виконання та послідовність виконання.

11. Змістовий модуль (ЗМ) 4 - Копіювання творів монументального мистецтва виконаних в різних техніках (фреска та розпис).

Тема 1. Копіювання творів монументального мистецтва виконаних в різних техніках (фреска та розпис)

Практичне освоєння технік монументального живопису і вивчення технологій використання різних матеріалів шляхом копіювання класичних зразків. Фреска (*а фреска, асекко*), техніка виконання та послідовність виконання.

12. Змістовий модуль (ЗМ) 5 - Копіювання творів монументального мистецтва виконаних в різних техніках (мозаїка).

Тема 1. Копіювання творів монументального мистецтва виконаних в різних техніках (мозаїка).

Практичне освоєння технік монументального живопису і вивчення технологій використання різних матеріалів шляхом копіювання класичних зразків. Мозаїка: *прямий набір, зворотній набір, набірна мозаїка, поштучна мозаїка, флорентійська мозаїка*; техніка виконання та послідовність виконання. Копіювання рельєфної пластики (кераміки, майоліки.)

13. Змістовий модуль (ЗМ) 6 - Копіювання творів сакрального мистецтва іконопису (іконографічні типи зображення Ісуса Христа).

Тема 1. Копіювання творів сакрального мистецтва іконопису (іконографічні типи зображення Ісуса Христа).

Копіювання іконографічних творів, як форма засвоєння канонічних основ церковного мистецтва. Копіювання творів старих майстрів. Копіювання класичного іконопису (візантійської та давньоруської). Методичні елементи технічної послідовності іконопису. Іконографічні типи зображення.

14. Змістовий модуль (ЗМ) 7 - Копіювання творів сакрального мистецтва іконопису (іконографічні типи зображення Богоматері).

Тема 1. Копіювання творів сакрального мистецтва іконопису (іконографічні типи зображення Богоматері).

Види ікон. Засоби виразності в іконописі. Копіювання творів старих майстрів. Копіювання класичного іконопису (візантійської та давньоруської). Ікона та її складові. Методичні елементи технічної послідовності іконопису.

8. Змістовий модуль (ЗМ) 8 - Копіювання творів сакрального мистецтва іконопису (іконографічні типи зображення сцен зі Святого Писання).

Тема 1. Копіювання творів сакрального мистецтва іконопису (іконографічні типи зображення сцен зі Святого Писання).

Левкас та його особливості. Засоби виразності в іконописі. Копіювання творів старих майстрів. Копіювання класичного іконопису (візантійської та давньоруської). Ікона та її складові. Деїсус. Методичні елементи технічної послідовності іконопису.

. Індивідуальні завдання. (6, 7, 8 семестри)

Індивідуальне завдання - написання реферату, який є обов'язковими для виконання кожним студентом. Реферат повинен відповідати загальнонавчальним вимогам, має вміщати розкрити та обґрунтовану інформацію щодо обраної тематики.

Тематикою реферату є написання атрибуції про обраний для копіювання твір.

3. Форма підсумкового контролю успішності навчання – (залік – 6, 7, 8 семестр /екзамен – 8 семестр)

Забезпечення систематичного, повного, точного і оперативного отримання інформації про навчальний процес, відбувається за допомогою способів діагностичної діяльності. Вони дозволяють здійснювати зворотний зв'язок у процесі навчання з метою отримання даних про успішність навчання, ефективність навчального процесу. Викладання курсу згідно кредитно-модульної системи організації навчального процесу передбачає діагностику успішності навчання методами контролю. Контроль в свою чергу використовується у двох видах: поточному та підсумковому. Специфіка курсу полягає у застосуванні методів практичної перевірки та графічного контролю.

Перелік екзаменаційних питань для здійснення підсумкового контролю успішності навчання

Екзаменаційні питання (теоретичні) з дисципліни "Копіювання зі зразків" спеціальності «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

1. Копіювання, як спосіб ефективного навчання.
2. Види копій та їх характеристика.
3. Попереднє візуальне обстеження стану і техніки авторської манери виконання твору мистецтва.
4. Поетапність виконання копіювання зі зразків.
5. « Розумне копіювання» творів мистецтва.
6. Копіювання творів станкового рисунка та графіки.
7. «Музейні» копії, особливості виконання.
8. Копіювання творів монументального живопису.
9. Копіювання творів сакрального мистецтва іконопису.
10. Копіювання творів темперного живопису.
11. Задачі при виконанні копій.
12. Засоби виразності в іконописі.
13. Технології виготовлення та складові ікони.
14. Іконографічні типи зображення.

15. Копіювання, як навчальна дисципліна.
16. Досягнення та помилки в копіюванні.
17. Послідовність ведення роботи, технології при копіюванні.

4. Методи та засоби діагностики успішності навчання.

Засобами діагностики успішності навчання з курсу “Копіювання зі зразків” є завдання для лабораторних занять, перегляд художніх студентських робіт виконаних згідно завдань для лабораторних, самостійних та індивідуальних, що являються модульним контролем та підсумковий контроль (згідно навчального плану) та теоретичними завданнями.

Модульні контрольні роботи

Змістовний модуль 1. Копіювання творів станкової графіки.

Модульна контрольна робота 1 – Виконати копію твору майстра рисунку та графіки (виконується матеріалом відповідно до оригіналу).

Змістовний модуль 2. Копіювання творів станкового живопису.

Модульна контрольна робота 2 - Виконати копію твору майстра живопису: пейзаж, натюрморт, портрет, сюжетна твір (виконується матеріалом відповідно до оригіналу).

Змістовний модуль 3. Копіювання творів монументального мистецтва виконаних в різних техніках (сграффіто).

Модульна контрольна робота 3 – Виконати копію твору майстра монументального живопису (можливо виконання фрагменту твору).

Змістовний модуль 4. Копіювання творів монументального мистецтва виконаних в різних техніках (фреска та розпис).

Модульна контрольна робота 4 – Виконати копію твору майстра монументального живопису (можливо виконання фрагменту твору).

Змістовний модуль 5. Копіювання творів монументального мистецтва виконаних в різних техніках (мозаїка).

Модульна контрольна робота 5 – Виконати копію твору майстра монументального живопису (можливо виконання фрагменту твору).

Змістовний модуль 6. Копіювання творів сакрального мистецтва іконопису (іконографічні типи зображення Ісуса Христа).

Модульна контрольна робота 6 – Виконати копію твору, який виконаний в різних стилістичних традиціях - ікона з зображенням Христа: Пантократор (Вседержитель), Цар Царем, Спас нерукотворний, Спас на престолі (на вибір студента).

Змістовний модуль 7. Копіювання творів сакрального мистецтва іконопису (іконографічні типи зображення Богоматері).

Модульна контрольна робота 7 – Виконати копію твору, який виконаний в різних стилістичних традиціях - ікони з зображенням Богоматері: Одигітрія (Путівниця), Єлеуса (Розчулена) або Богоматір Ніжності, Оранта (Молительниця), Знамення (Втілення), Панагія (Пресвята), на вибір студента.

Змістовний модуль 8. Копіювання творів сакрального мистецтва іконопису (іконографічні типи зображення сцен зі Святого Писання).

Модульна контрольна робота 8 – Виконати копію твору, який виконаний в різних стилістичних традиціях - ікони з зображенням сцен зі Святого Писання – Різдво Пресвятої Богородиці, Воздвиження Хреста Господня, Введення до храму Пресвятої Богородиці, Різдво Христове, Богоявлення (Хрещення Господа), Стрітення Господа, Благовіщення Пресвятої Богородиці, Вхід Господа до Єрусалиму, Вознесіння Господа, П'ятидесятниця, Преображення Господа, Успіння Богородиці - на вибір студента.

5. Список джерел

1. Араухо И. Архитектурна композиция / И. Араухо. – М.: Высшая школа, 1982. – 207с.
2. Губаль Б. Композиція в дизайні. Одно-, дво- і тривимірний простір: навч. посібник / Б. Губаль. – Т.: ПЦ Матвей, 2011. – 240 с.
3. Кирцер Ю.М. Рисунок и живопись: учеб. пособие / Ю.М. Кирцер. – М.: ВШ, 1997. – 271 с.
4. Унковский А.А. Живопись: Вопросы колорита: учеб. пособие / А.А. Унковский. – М.: Просвещение, 1978. – 160 с.

Ресурси

1. www.education.gov.ua - сайт Міністерства освіти і науки України.
2. www.nbuv.gov.ua - сайт бібліотеки імені В.Вернадського.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра образотворчого мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації
проф. Гаврилюк С. В. _____
_____ 2016 р.

КОПІЮВАННЯ ЗІ ЗРАЗКІВ

РОБОЧА ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

підготовки освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр
галузь знань 02 – культура і мистецтво
спеціальність 023 – образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація
освітня програма – «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація»

Робоча програма навчальної дисципліни «Копіювання зі зразків» для студентів галузі знань 02 – культура і мистецтво, спеціальності 023 – образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, освітньої програми – «Образотворче мистецтво декоративне мистецтво, реставрація».

«_____» _____, 2016 р. - _____ с.

Розробник: Прокопович Тетяна Анатоліївна, асистент кафедри образотворчого мистецтва, кандидат психологічних наук.

Рецензент: Лесик Олександр Володимирович, доктор архітектури, професор кафедри образотворчого мистецтва.

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри Образотворчого мистецтва

Протокол № _____ від " _____ " _____ 2016 р.

Завідувач кафедри: _____ (Лесик О.В.)
(підпис)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалено науково-методичною комісією факультету мистецтв

Протокол № _____ від " _____ " _____ 2016 р.

Голова науково–методичної комісії факультету _____ (Шиманський П.Й.)
(підпис)

Програма навчальної дисципліни схвалено науково-методичною радою університету

протокол № _____ від " _____ " _____ 2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Опис навчальної дисципліни.

Характеристика навчальної дисципліни подається згідно з навчальним планом спеціальності і представляється вигляді таблиці 1.

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів 8	Галузь знань 02 – культура і мистецтво	вибіркова
	Напрямок підготовки 6.020205 "Образотворче мистецтво"	
Модулів 9	Спеціальність 023 – «Образотворче мистецтво декоративне мистецтво, реставрація»	Рік підготовки 3,4
Змістових модулів 8		Семестр 6,7,8
ІНДЗ: є		Лекції 16 год.
Загальна кількість годин 288		Практичні - год.
Тижневик годин (для денної форми навчання) аудиторних 3 самостійної роботи 1 індивідуальної роботи 1	Бакалавр	Лабораторні 150 год.
		Самостійна робота 62 год.
		Індивідуальна робота 60 год.
		Форма контролю: залік (6 і 7 семестри), екзамен (8 семестр)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

- 1.4. Метою викладання вибіркової навчальної дисципліни «Копіювання зі зразків» є формування професійної компетентності художника-живописця шляхом оволодіння професійними знаннями, вміннями та навичками копіювання творів мистецтва.
- 1.5. Основними завданнями вивчення дисципліни «Копіювання зі зразків» є естетичне виховання, та розвиток необхідної художньої культури, яка лежить в основі професійних якостей.
- 1.6. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:
- знати:**
основні матеріали і техніки виконання, засоби художньої виразності в станковій графіці та живописі, монументальному та сакральному мистецтві, основи перспективи, основні закони побудови композиції, основи психології художньої творчості.
- вміти:**
володіти різними техніками і технологіями, практичними навичками проведення підготовчих робіт, застосовувати на практиці отримані теоретичні знання при копіюванні творів мистецтва, володіти методом творчого процесу копіювання та володінням пошукових ескізів.

2. Структура навчальної дисципліни.

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин	
	у тому числі	

	Усього	Лекц.	Практ. (Семін.)	Лаб.	Інд.	Сам. роб.	Контр. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Змістовний модуль 1. Копіювання творів станкової графіки							
Тема 1. Копіювання творів станкової графіки (натюрморт, пейзаж, портрет)	38	2	-	16	10	10	-
Разом за змістовним модулем 1	38	2	-	16	10	10	-

Змістовний модуль 2. Копіювання творів станкового живопису.							
Тема 2 Копіювання творів станкового живопису(натюрморт, пейзаж, портрет)	40	2	-	18	10	10	-
Разом за змістовним модулем 2	40	2	-	18	10	10	-

Змістовний модуль 3. Копіювання творів монументального мистецтва виконаних в різних техніках (сграфіто).							
Тема 3. Копіювання творів монументального мистецтва виконаних в різних техніках (сграфіто).	32	2	-	18	6	6	-
Разом за змістовним модулем 3	32	2	-	18	6	6	-

Змістовний модуль 4. Копіювання творів монументального мистецтва виконаних в різних техніках (фреска та розпис).							
Тема 4. Копіювання творів монументального мистецтва виконаних в різних техніках (фреска та розпис)	32	2	-	18	6	6	-
Разом за змістовним модулем 4	32	2	-	18	6	6	-

Змістовний модуль 5. Копіювання творів монументального мистецтва виконаних в різних техніках (мозаїка).							
Тема 5. Копіювання творів монументального мистецтва виконаних в різних техніках (мозаїка).	38	2	-	20	8	8	-
Разом за змістовним модулем 5	38	2	-	20	8	8	-

Змістовний модуль 6. Копіювання творів сакрального мистецтва іконопису (іконографічні типи зображення Ісуса Христа).							
Тема 6. Копіювання творів сакрального мистецтва іконопису (іконографічні типи зображення Ісуса Христа).	34	2	-	20	6	6	-
Разом за змістовним модулем 6	34	2	-	20	6	6	-

Змістовний модуль 7. Копіювання творів сакрального мистецтва іконопису (іконографічні типи зображення Богоматері).							
Тема7. Копіювання творів сакрального мистецтва іконопису	36	2	-	20	6	8	-

(іконографічні типи зображення Богоматері).							
Разом за змістовним модулем 7	36	2	-	20	6	8	-

Змістовний модуль 8. Копіювання творів сакрального мистецтва іконопису (іконографічні типи зображення сцен зі Святого Писання).							
Тема 8. Копіювання творів сакрального мистецтва іконопису (іконографічні типи зображення сцен зі Святого Писання).	38	2	-	20	8	8	-
Разом за змістовним модулем 8	38	2	-	20	8	8	-

Усього годин	288	16	0	150	60	62	0
---------------------	------------	-----------	----------	------------	-----------	-----------	----------

Теми лабораторних занять
Змістовний модуль 1.

Таблиця 3

№ з/п	Тема		Кількість годин
1	Тема 1.	1) Копіювання творів станкової графіки (натюрморт, пейзаж, портрет)	16
Разом			16

Змістовний модуль 2.

№ з/п	Тема		Кількість годин
1	Тема 2.	1) Копіювання творів станкового живопису (натюрморт, пейзаж, портрет).	18
Разом			18

Змістовний модуль 3

№ з/п	Тема		Кількість годин
1	Тема 3.	1) Копіювання творів монументального мистецтва виконаних в різних техніках (сграффіто).	18
Разом			18

Змістовний модуль 4

№ з/п	Тема		Кількість годин
1	Тема 4.	1) Копіювання творів монументального мистецтва виконаних в різних техніках (фреска та розпис)	18
Разом			18

Змістовний модуль 5

№ з/п	Тема		Кількість годин
1	Тема 5.	1) Копіювання творів монументального мистецтва виконаних в різних техніках (мозаїка)	20

	Разом	20
--	--------------	-----------

Змістовний модуль 6

№ з/п	Тема		Кількість годин
1	Тема 6.	1) Копіювання творів сакрального мистецтва іконопису (іконографічні типи зображення Ісуса Христа).	20
		Разом	20

Змістовний модуль 7

№ з/п	Тема		Кількість годин
1	Тема 7.	1) Копіювання творів сакрального мистецтва іконопису (іконографічні типи зображення Богоматері).	20
		Разом	20

Змістовний модуль 8

№ з/п	Тема		Кількість годин
1	Тема 8.	1) Копіювання творів сакрального мистецтва іконопису (іконографічні типи зображення сцен зі Святого Писання).	20
		Разом	20
		Усього годин	150

Самостійна робота

Самостійна робота включає в себе виконання замальовок, композиційних начерків, ескізів і кольорових етюдів до кожної теми лабораторних занять.

Змістовний модуль 1.*Таблиця 4*

№ з/п	Тема		Кількість годин
1	Тема 1. Копіювання творів станкової графіки (натюрморт, пейзаж, портрет)		10
		Разом	10

Змістовний модуль 2.

№ з/п	Тема		Кількість годин
1	Тема 2. Копіювання творів станкового живопису (натюрморт, пейзаж, портрет).		10
		Разом	10

Змістовний модуль 3

№ з/п	Тема		Кількість годин
1	Тема 3. Копіювання творів монументального мистецтва виконаних в різних техніках (сграфіто).		6
		Разом	6

Змістовний модуль 4

№			Кількість

з/п	Тема	годин
1	Тема 4. Копіювання творів монументального мистецтва виконаних в різних техніках (фреска та розпис)	6
	Разом	6

Змістовний модуль 5

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Тема 5. Копіювання творів монументального мистецтва виконаних в різних техніках (мозаїка).	8
	Разом	8

Змістовний модуль 6

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Тема 6. Копіювання творів сакрального мистецтва іконопису (іконографічні типи зображення Ісуса Христа).	6
	Разом	6

Змістовний модуль 7

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Тема 7. Копіювання творів сакрального мистецтва іконопису (іконографічні типи зображення Богоматері).	8
	Разом	8

Змістовний модуль 8

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Тема 8. Копіювання творів сакрального мистецтва іконопису (іконографічні типи зображення сцен зі Святого Писання).	8
	Разом	8
	Усього годин	62

3. Індивідуальні завдання. (6,7,8 семестри)

Індивідуальне завдання - написання реферату, який є обов'язковими для виконання кожним студентом. Реферат повинен відповідати загальнонавчальним вимогам, має вмщати розкрити та обґрунтовану інформацію щодо обраної тематики.

Тематикою реферату є написання атрибуції про обраний для копіювання твір.

4. Методи навчання

Методи навчання - це основні шляхи, способи навчальної роботи викладача та студентів, за яких отримують певні знання, вміння і навички.

1. **Пояснювально-ілюстративний** – відображає діяльність викладача й студента, значення якого полягає в тому, що викладач повідомляє готову інформацію різними методами, зокрема, словесний метод передачі навчальної інформації (лекція, бесіда, розповідь-пояснення); використовуючи при цьому наочні методи передачі навчальної інформації (ілюстрації, демонстрації), а студенти сприймають, осмислюють і запам'ятовують навчальну інформацію, з подальшим відтворенням отриманих знань;
2. **Метод стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності та самовдосконалення** – полягає в зацікавленні, заохоченні та покаранні (через усний осуд) в навчальному процесі; в самостійному мисленні при виконанні завдань, що

дозволяє сформувати професійні уміння та навички для вирішення репродуктивних, творчих та проблемно-пошукових завдань.

3. **Метод лабораторно - практичного контролю і самоконтролю** – забезпечується практичним методом передачі навчальної інформації (контрольні-лабораторні роботи, практичні вправи, письмовий контроль, контроль виконання практичних робіт, графічний контроль, практичний самоконтроль, самооцінка);
4. **Метод універсальності** - інтеграція методів різних груп в практичній діяльності викладача, для забезпечення оптимальних шляхів досягнення навчальної мети.

5. Форма підсумкового контролю успішності навчання – (залік – 6, 7, 8 семестр /екзамен – 8 семестр)

Забезпечення систематичного, повного, точного і оперативного отримання інформації про навчальний процес, відбувається за допомогою способів діагностичної діяльності. Вони дозволяють здійснювати зворотний зв'язок у процесі навчання з метою отримання даних про успішність навчання, ефективність навчального процесу. Викладання курсу згідно кредитно-модульної системи організації навчального процесу передбачає діагностику успішності навчання методами контролю. Контроль в свою чергу використовується у двох видах: поточному та підсумковому. Специфіка курсу полягає у застосуванні методів практичної перевірки та графічного контролю.

Перелік екзаменаційних питань для здійснення підсумкового контролю успішності навчання

Екзаменаційні питання (теоретичні) з дисципліни "Копіювання зі зразків" спеціальності «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

1. Копіювання, як спосіб ефективного навчання.
2. Види копій та їх характеристика.
3. Попереднє візуальне обстеження стану і техніки авторської манери виконання твору мистецтва.
4. Поетапність виконання копіювання зі зразків.
5. «Розумне копіювання» творів мистецтва.
6. Копіювання творів станкового рисунка та графіки.
7. «Музейні» копії, особливості виконання.
8. Копіювання творів монументального живопису.
9. Копіювання творів сакрального мистецтва іконопису.
10. Копіювання творів темперного живопису.
11. Задачі при виконанні копій.
12. Засоби виразності в іконописі.
13. Технології виготовлення та складові ікони.
14. Іконографічні типи зображення.
15. Копіювання, як навчальна дисципліна.
16. Досягнення та помилки в копіюванні.
17. Послідовність ведення роботи, технології при копіюванні.

6. Методи та засоби діагностики успішності навчання.

Засобами діагностики успішності навчання з курсу “Копіювання зі зразків” є завдання для лабораторних занять, перегляд художніх студентських робіт виконаних згідно завдань для лабораторних, самостійних та індивідуальних, що являються модульним контролем та підсумковий контроль (згідно навчального плану) та теоретичними завданнями.

Модульні контрольні роботи

Змістовний модуль 1. *Копіювання творів станкової графіки.*

Модульна контрольна робота 1 – Виконати копію твору майстра рисунку та графіки (виконується матеріалом відповідно до оригіналу).

Змістовний модуль 2. *Копіювання творів станкового живопису.*

Модульна контрольна робота 2 - Виконати копію твору майстра живопису: пейзаж, натюрморт, портрет, сюжетний твір (виконується матеріалом відповідно до оригіналу).

Змістовний модуль 3. *Копіювання творів монументального мистецтва виконаних в різних техніках (сграффіто).*

Модульна контрольна робота 3 – Виконати копію твору майстра монументального живопису (можливо виконання фрагменту твору).

Змістовний модуль 4. *Копіювання творів монументального мистецтва виконаних в різних техніках (фреска та розпис).*

Модульна контрольна робота 4 – Виконати копію твору майстра монументального живопису (можливо виконання фрагменту твору).

Змістовний модуль 5. *Копіювання творів монументального мистецтва виконаних в різних техніках (мозаїка).*

Модульна контрольна робота 5 – Виконати копію твору майстра монументального живопису (можливо виконання фрагменту твору).

Змістовний модуль 6. *Копіювання творів сакрального мистецтва іконопису (іконографічні типи зображення Ісуса Христа).*

Модульна контрольна робота 6 – Виконати копію твору, який виконаний в різних стилістичних традиціях - ікона з зображенням Христа: Пантократор (Вседержитель), Цар Царем, Спас нерукотворний, Спас на престолі (на вибір студента).

Змістовний модуль 7. *Копіювання творів сакрального мистецтва іконопису (іконографічні типи зображення Богоматері).*

Модульна контрольна робота 7 – Виконати копію твору, який виконаний в різних стилістичних традиціях - ікони з зображенням Богоматері: Одигітрія (Путівниця), Єлеуса (Розчулена) або Богоматір Ніжності, Оранта (Молительниця), Знамення (Втілення), Панагія (Пресвята), на вибір студента.

Змістовний модуль 8. *Копіювання творів сакрального мистецтва іконопису (іконографічні типи зображення сцен зі Святого Писання).*

Модульна контрольна робота 8 – Виконати копію твору, який виконаний в різних стилістичних традиціях - ікони з зображенням сцен зі Святого Писання – Різдво Пресвятої Богородиці, Воздвиження Хреста Господня, Введення до храму Пресвятої Богородиці, Різдво Христове, Богоявлення (Хрещення Господа), Стрітєння Господа, Благовіщення Пресвятої Богородиці, Вхід Господа до Єрусалиму, Вознесіння Господа, П'ятидесятниця, Преображення Господа, Успіння Богородиці - на вибір студента.

7. Розподіл балів, які утримують студенти

Оцінювання навчальних досягнень студентів з курсу “Копіювання зі зразків” здійснюється за 100-бальною шкалою. Підсумковий бал (максимально – 100 балів) можна набрати двома способами з урахуванням балів набраних за результатами модульних контрольних робіт без здачі екзамену (заліку) та без врахування цих балів, але зі здачею екзамену (заліку). В першому випадку поточна семестрова оцінка визначається, як сума трьох складових:

- Сумарної кількості балів за поточний контроль, що включає бали за аудиторні завдання (30-40 балів);
- Оцінки за індивідуальне науково-дослідне завдання (максимально 10 балів);
- Сумарної кількості балів за модульні контрольні роботи, а саме перегляд робіт (максимально 60 балів)

Під час оцінювання береться до уваги відповідність роботи до теми, правильність рішення композиційних задач, технічне виконання, художній рівень роботи, творчий підхід до роботи, володіння технічними навиками згідно методичних вимог.

Форми навчання: лекції, лабораторні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання.

Форма оцінювання: поточне оцінювання, модульний контроль, залік, екзамен.

Таблиця 5

6 семестр

Поточний контроль				Модульний контроль			Загальна кількість балів
Модуль 1			Модуль 2	Модуль 3			
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3		МКР 1	МКР 2	МКР 3	100
Т 1	Т 2	Т3	ІНДЗ	20	20	20	
10	10	10	10				

7 семестр

Поточний контроль				Модульний контроль			Загальна кількість балів
Модуль 1			Модуль 2	Модуль 3			
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3		МКР 1	МКР 2	МКР 3	100
Т 4	Т 5	Т6	ІНДЗ	20	20	20	
10	10	10	10				

8 семестр

Поточний контроль				Модульний контроль			Загальна кількість балів

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3		100
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2		МКР 1	МКР 3	
Т 7	Т 8	ІНДЗ			
15	15	10	30	30	

За **Індивідуально науково-дослідницьке завдання** у відповідності до нижче вказаних вимог студент може отримати максимальну кількість балів - 10.

"9-10" – Виконана робота повністю відповідає діючим вимогам, містить розкрити, обґрунтовану інформацію щодо обраної тематики та ілюстративний матеріал.

"6-8" – Виконана робота відповідає діючим вимогам, але недостатньо розкрита тема, допущені незначні неточності, містить ілюстративний матеріал.

"4-7" – Виконана робота відповідає діючим вимогам, допущені незначні помилки, фактичного матеріалу недостатньо для розкриття теми, містить ілюстративний матеріал.

"1-3" - Виконана робота не відповідає діючим вимогам, фактичного матеріалу недостатньо для розкриття теми, відсутній ілюстративний матеріал.

Поточне оцінювання

Таблиця 6

Оцінка за 15-бальною шкалою	Оцінка за 10- бальною шкалою	Оцінка за національною шкалою
12-15	9-10	" Відмінно" – Правильність композиційної побудови зображення, вільне володіння технікою, дотримання технологічних процесів при копіювання творів і підготовчих робіт.
9-11	7-8	"Добре" – Правильність композиційної побудови зображення, вільне володіння технікою, але мають незначні технічні недоліки, дотримання технологічних процесів при копіювання творів і підготовчих робіт.
6-10	5-6	" Задовільно" – Незначні помилки композиційної побудови зображення, задовільне володіння технікою, технічні недоліки, дотримання технологічних процесів при копіювання творів і підготовчих робіт.
4-5	3-4	"Незадовільно ", з можливістю повторного складання; - Незначні помилки композиційної побудови зображення, володіння технікою на низькому технічному рівні, не дотримання технологічних процесів при копіювання творів і підготовчих робіт.
		"Незадовільно ", з обов'язковим повторним курсом; - Значні помилки композиційної побудови зображення,

0-3	0-2	володіння технікою на низькому технічному рівні, не дотримання технологічних процесів при копіювання творів і підготовчих робіт.
-----	-----	--

Модульний контроль

Оцінка за 30-бальною шкалою	Оцінка за 20-бальною шкалою	Оцінка за національною шкалою
27-30	20-18	" <i>Відмінно</i> " – Правильність композиційної побудови зображення, вільне володіння технікою, дотримання технологічних процесів при копіювання творів і підготовчих робіт.
20-26	14-17	" <i>Добре</i> " – Правильність композиційної побудови зображення, вільне володіння технікою, але мають незначні технічні недоліки, дотримання технологічних процесів при копіювання творів і підготовчих робіт.
15-19	9-13	" <i>Задовільно</i> " – Незначні помилки композиційної побудови зображення, задовільне володіння технікою, технічні недоліки, дотримання технологічних процесів при копіювання творів і підготовчих робіт.
10-14	5-8	" <i>Незадовільно</i> ", з можливістю повторного складання; - Незначні помилки композиційної побудови зображення, володіння технікою на низькому технічному рівні, не дотримання технологічних процесів при копіювання творів і підготовчих робіт.
0-9	0-4	" <i>Незадовільно</i> ", з обов'язковим повторним курсом; - Значні помилки композиційної побудови зображення, володіння технікою на низькому технічному рівні, не дотримання технологічних процесів при копіювання творів і підготовчих робіт.

Підсумкове оцінювання

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
75-81	C	Задовільно	
67-74	D		
60-66	E		
1-59	Fx	Незадовільно	Не зараховано (повторне складання)

Оцінка "відмінно" (A, 90-100 балів). Виконані завдання на високому художньому рівні, технічно бездоганні, відмінне володіння виражальними засобами і прийомами, включають творчий підхід у композиційному і колористичному вирішенні, повне розуміння законів і використання правил композиції.

Оцінка "добре" (B, 75-89 балів). Виконані завдання на високому художньому рівні, технічно виконані з незначними помилками, добре володіння виражальними засобами і прийомами, включають творчий підхід у композиційному і колористичному вирішенні, розуміння законів і використання правил композиції.

Оцінка "задовільно" (D, E, 60-74 бали). Виконані завдання на недостатньому

художньому рівні, технічно недосконалі, наявність помилок, низький рівень володіння виражальними засобами і прийомами, але включають творчий підхід у композиційному і колористичному рішенні.

Оцінка "незадовільно" (Fx, 1-59 балів, з можливістю повторного складання).

Виконані завдання на низькому технічному рівні, низький рівень володіння виражальними засобами і прийомами, творчий підхід у композиційному і колористичному відсутній, не розуміння законів і правил композиції.

8. Список джерел

5. Араухо И. Архитектурна композиция / И. Араухо. – М.: Высшая школа, 1982. – 207с.
6. Губаль Б. Композиція в дизайні. Одно-, дво- і тривимірний простір: навч. посібник / Б. Губаль. – Т.: ПЦ Матвей, 2011. – 240 с.
7. Кирцер Ю.М. Рисунок и живопись: учеб. пособие / Ю.М. Кирцер. – М.: ВШ, 1997. – 271 с.
8. Унковский А.А. Живопись: Вопросы колорита: учеб. пособие / А.А. Унковский. – М.: Просвещение, 1978. – 160 с.

Ресурси

1. www.education.gov.ua - сайт Міністерства освіти і науки України.
2. www.nbuv.gov.ua - сайт бібліотеки імені В.Вернадського.